

Zákaz bití žen v islámu

[Česky – Czech – تشيكي]

Autoři

Ahmed Al-Amir & Tsekoura Vivian

Překlad :

EUROPEAN ISLAMIC RESEARCH CENTER (EIRC)
& Zuzana Amrani

2014 - 1435

IslamHouse.com

﴿ تحريم ضرب المرأة في الإسلام ﴾

« باللغة التشيكية »

أحمد الأمير & تساكورا فيفيان

راجع وعدل الأصل العربي
فضيلة الدكتور عبد الرحمن بن عبد الكريم الشيحة

ترجمة: المركز الأوروبي للدراسات الإسلامية
& زوزانا أمراني

2014 - 1435

IslamHouse.com

Předmluva

Všechna chvála patří Alláhovi, Pánu všech světů, který poslal Muhammada (s), aby vyzýval celý svět k Boží stezce, jako posla dobrých zpráv, varovatele a jasné světlo. Nechť Alláh požehná a dá mír jemu, jeho rodině a jeho společníkům.

Tato publikace vznikla jako odpověď na tvrzení mnohých Satanem pomýlených lidí. Otázka bití žen v islámu vyvstává na mnoha shromážděních a je jí věnováno mnoho webových stránek, avšak bez pochopení a znalosti věci. Někteří nepřátelé islámu o tomto tématu šíří lži a vymýšlejí si slova, která nemají žádný základ a nevycházejí z ničeho v islámu. Rádi bychom tedy představili islámské stanovisko k bití žen a poté také poukázali na to, jak se tento postoj liší od ostatních náboženství, protože islám je jediným náboženstvím, které jasně zakazuje bití všech žen bez ohledu na věk. V následujícím textu uvádíme podrobné informace, aby si čtenář mohl sám učinit svůj vlastní závěr.

Autoři

Kapitola 1

Klasifikace skutků podle islámského práva (šarí'i)

Všechny lidské skutky se podle islámského práva dělí do následujících kategorií, podle kterých se skutek považuje za povolený či zakázaný.

1. Povinný (*fard*): Tyto skutky islámské právo zcela nepochybnitelně po člověku vyžaduje, např. povinné modlitby, půst či *zakát* (povinná almužna). Tyto skutky jsou povinné a kdo je koná, bude za ně odměněn, zatímco ten, kdo je zanedbává, bude potrestán.

2. Doporučený (*mustahab*): Tyto skutky islámské právo lidem doporučuje, avšak nejsou povinné. Kdokoliv je koná, bude odměněn, ale když je někdo zanedbává, nedopouští se hříchu a nebude tedy potrestán. Do této kategorie patří např. čištění zubů *siwákem* (větvička používaná k čištění zubů podobně jako kartáček) před modlitbou.

3. Povolený (*mubáh*): Toto jsou skutky, za které není žádná odměna ani trest, jako třeba chůze, cestování autem či letadlem a mnoho dalších každodenních úkonů.

4. Zavrženíhodný (*makrúh*): Toto jsou skutky, které islámské právo nedoporučuje, ale nejsou zakázány. Ten, kdo se jich zdrží, bude odměněn, avšak ten, kdo je provádí, se

nedopouští hříchu a nebude potrestán. Zdržet se těchto skutků i všeho, co k nim vede, je však lepší, přestože jejich provádění není hříchem. Avšak opakování těchto skutků může vést ke zvyku a od něho už je blízko k přestoupení Alláhem daných omezení a ke spáchání skutku, který Alláh zakázal. Tyto činy se nepovažují za hřích, přestože jsou odpudivé, a to z toho důvodu, že někdy mohou být nutné. Například všemocný Alláh nenávidí rozvod, ale jako milosrdenství ke Svým služebníkům ho nezakázal, aby jim umožnil cestu ven z nesnesitelných a jinak beznadějných životních okolností.

5. Zakázané (*harám*): Toto jsou skutky, které islámské právo zakazuje. Tedy kdokoliv se jich dopustí, zhřešil a bude potrestán, zatímco ten, kdo se jich zdrží, bude odměněn. Mezi takové zakázané skutky patří třeba konzumace alkoholu či cizoložství.

Rozlišení mezi povoleným a zakázaným

Znát a rozlišovat, co je povolené a co zakázané, je pátěří islámu a projevem víry. Týká se to vnitřních skutků srdce i skutků konaných navenek. Základním pravidlem je, že vše je povolené a zakázané je pouze to, co je výslovně uvedeno v Koránu a *sunně* proroka Muhammada (s). Povolené skutky jsou dobré a čisté, zatímco zakázané skutky jsou špatné a škodlivé. Alláh má jakožto vševědoucí Stvořitel právo Svým služebníkům povolit, co chce, a zakázat, co chce. Avšak Alláh jako výraz Svého

milosrdenství ke Svým služebníkům určil povolené a zakázané skutky z logických důvodů na základě jejich prospěšnosti pro lidi. Alláh tedy nepovolil nic, co by nebylo dobré, a nezakázal nic, co by nebylo špatné.

Přesun skutků z jedné kategorie do druhé

Přesun z kategorie povoleného do kategorie zakázaného a naopak

Povolený skutek se může přesunout do kategorie zakázaného, pokud nastane důvod, ze kterého tento skutek nepřináší duši dobro a potěšení, ale naopak se stane špatným a ohavným činem, který duši škodí. Například volné chůze po ulicích je povoleným skutkem, ale může se stát zakázaným, pokud vláda vyhlásí z nějakého důvodu v zájmu bezpečí svých obyvatel přechodný zákaz vycházení nebo vstupu do určité oblasti.

Také zakázaný skutek se může přesunout do kategorie povoleného, pokud je z nějakého důvodu nezbytný k zachování lidského života. Například konzumace alkoholu je zakázaná, ale může být povolená, pokud se člověk třeba ztratí v poušti a hrozí mu smrt žízní a jediný nápoj, který má k dispozici, je alkoholický. V tom případě může vypít tolik, kolik je třeba k přežití, ale tuto hranici nesmí překročit.

Přesun z kategorie povinného do kategorie zakázaného a naopak

Povinný skutek se může přesunout do kategorie zakázaného a zakázaný skutek se může přesunout do kategorie povinného. Například modlitba je povinný skutek, ale může se stát zakázaným, pokud se člověk například modlí ve svém domě, když nastane zemětřesení a je jasné, že zemře, pokud dům okamžitě neopustí. Na druhou stranu zaútočit na někoho a uříznout mu nohu je zakázané, ale pokud lékař musí pacientovi v ohrožení života amputovat nohu, pak se tento skutek pro něho stává povinným a kdyby ho nevykonal, dopustil by se hříchu a pochybení, za které by byl potrestán.

Přesun z kategorie zavrženíhodného do kategorie doporučeného a z kategorie doporučeného do kategorie zakázaného

Zavrženíhodný skutek se může přesunout do kategorie doporučeného, dokonce i do kategorie povinného. Například rozvod je v zásadě zavrženíhodný skutek, který Alláh nenávidí, ale v některých případech nerozvést se může vést k páchání zakázaných činů, kterým nelze zabránit jinak než rozvodem. Pokud se například manželka chová nemorálně a

manželovi se nepodaří přivést ji zpět na správnou cestu, v tom případě je lepší, aby se s ní manžel rozvedl. Nebo pokud manžel manželku nutí ke konání zakázaných skutků (např. podvádění, kradení) a odmítá se napravit, rozvod je pro ni lepší než setrvávat v manželství. Zavrženíhodné se tedy stává doporučeným.

Doporučený skutek se také může přesunout do kategorie zakázaného. Například čistit si zuby *siwákem* je doporučený skutek. Ale může se stát zavrženíhodným, či dokonce zakázaným, když se někomu například viklají zuby a přitom ví, čištění *siwákem* může způsobit jejich vypadnutí. V tomto případě je čištění zubů *siwákem* v rozporu s islámskou zásadou „neškodit a nikomu nezpůsobovat újmu, ani sám sobě.“

Shrnutí

Z výše uvedeného vyplývá, že islám není zkosnatělým náboženstvím, které nebere v potaz okolnosti každodenního života. Zaslepenost najdeme naopak v srdcích nepřátel islámu, jejichž lži nemají jiný účel než sfouknout jejich ústy Alláhovo světlo, avšak Alláh učiní Své světlo dokonalým, i když se to nevěřícím protiví. Islám není náboženstvím nespravedlnosti, ale náboženstvím spravedlnosti – jedním z Alláhových jmen je Al-'Adl, tedy

Spravedlivý. Rozdělení skutků na povolené a zakázané je v islámu založeno na spravedlnosti, ne na rigidně daných pravidlech, a veškeré formy nespravedlnosti jsou v islámu zakázané.

Kapitola 2

Jednání s manželkami ve světle svatého Koránu a sunny

V koránských verších vidíme, že nejvyšší Alláh přikázal krásné jednání s manželkou, štedrost a nejlepší soužití, a to i tehdy, když v srdci chybí láska. Moudrý Alláh pravil:

{A zacházejte s nimi podle zvyklostí uznaných! Jestliže k nim cítíte odpor, je možné, že cítíte odpor k něčemu, do čeho Bůh vložil velké dobro.} (4:19)

Prorok (s) řekl:

„Věřící muž nesmí nenávidět věřící ženu (manželku); pokud se mu nelíbí jedna z jejích vlastností, jiná ho potěší.“
(Muslim)

Alláh také objasňuje, že žena má práva vůči svému manželovi stejně tak, jako manžel má práva vůči ní. Nejvyšší Alláh pravil:

{A ony mají pro sebe stejné právo jako oni podle zvyklosti.} (2:228)

Prorokova (s) poslední vůle předtím, než zemřel, byla, aby se muži starali o své manželky, ctili je a nikdy se k nim nechovali nespravedlivě, či jim upírali jejich práva. Prorok (s) řekl:

„Chovejte se k ženám nejlepším způsobem.“
(Muslim)

Prorok (s) přikázal mužům, aby se dobře chovali ke svým manželkám, byli k nim štědrí a také vysvětlil, že nejlepší muži jsou ti, co se nejlépe chovají ke svým manželkám. Prorok (s) řekl:

„Nejúplnější ve víře je ten nejlepšího charakteru. A nejlepší z vás je ten, kdo se nejlépe chová ke své manželce.“
(At-Tirmidhí)

Prorok (s) dále řekl:

„Nejlepší z vás je ten, kdo se nejlépe chová ke své manželce a já jsem nejlepší z vás v chování ke svým manželkám.“ (Ibn Mádža)

Prorok (s) své společníky nabádal, aby snášeli chyby svých žen, a objasnil jim přirozenost žen, se kterou je Alláh stvořil. Prorok (s) řekl:

„Chovejte se k ženám nejlepším způsobem. Věru, žena byla stvořena ze žebra a nejzahnutější část žebra je

jejich horní část. Když se ho snažíte narovnat, zlomíte ho; a když ho necháte, zůstane zahnuté. Chovejte se tedy k ženám nejlepším způsobem.“ (Al-Bucháří)

Alláhův posel (s) také řekl:

„Vskutku, žena byla stvořena ze žebra. To pro vás nebude žádným způsobem narovnáno (tj. žena se nebude chovat přesně podle vašich představ). Tedy pokud v ní naleznete zalíbení, bude se vám líbit zahnutá. Pokud byste se jí snažili narovnat, zlomili byste ji. A zlomit ji znamená rozvod.“ (Mustachradž Abí 'Awána)

Existuje nepřeberné množství koránských veršů a Prorokových (s) výroků ukazujících, že muž by se ke své manželce měl chovat nejlepším způsobem. Každý si je může vyhledat a seznámit se s nimi.

Bil někdy Alláhův posel (s) nějakou ze svých manželek?

Prorok (s) je příkladem, který by podle Alláhova příkazu všichni muslimové měli následovat. Nejvyšší Alláh pravil:

{A věru máte nyní v poslu Božím příklad překrásný pro každého, kdo doufá v Boha a v den poslední a kdo Boha hojně vzpomíná.} (33:21)

Nejvyšší Alláh také popsal charakter vznešeného Posla (s) v tomto koránském verši:

{Vždyť vskutku povaha tvá je vznešená.} (68:4)

Prorok (s) jednal podle svých výtečných morálních zásad a lidé se z jeho příkladu učili, jak se chovat k sobě navzájem. Prorok (s) řekl:

„Vskutku jsem nebyl poslán než proto, abych zdokonalil a doplnil nejlepší způsoby.“ (Málikova Al-Muwatta)

Najdeme v Prorokově (s) životopise či v jeho výrocích cokoliv, co by naznačovalo, že by Prorok (s) kdy bil nějakou ženu nebo dítě? Dokonce i když se obrátíme ke slovům jeho nepřátel, kteří žili ve stejné době a znali ho, nenajdeme žádné podobné obvinění.

Abychom zjistili, jakým byl manželem, dejme slovo 'Áiše, Prorokově (s) manželce, která po jeho smrti řekla:

„Jeho charakter byl Korán.“ (Ahmad)

„Prorok (s) nikdy svou rukou nebil ani ženu, ani dítě.“
(Muslim)

Další z jeho manželek, Safijja, o Prorokovi (s) po jeho smrti řekla:

„Nikdy jsem neviděla nikoho lepší povahy, než byl Alláhův posel (s).“ (At-Tabarání)

A nyní se seznáme se slovy Prorokova sluhy, Anase bin Málíka:

„Zůstal jsem ve službě Alláhovu poslu (s) po deset let. Ani jednou mi neřekl ‚uť‘. Když jsem něco udělal, nikdy se mě neptal: proč jsi to udělal? Když jsem nějaký úkol neudělal, nikdy se mě neptal, proč jsem to neudělal. A Alláhův posel (s) měl nejlepší povahu ze všech lidí, nikdy jsem necítil hedvábnou látku, ani čisté hedvábí, ani nic jiného jemnějšího než dlaň Alláhova posla (s). Ani jsem nikdy necítil žádné pižmo či jinou vůni, která by byla sladší než pot Alláhova posla (s).“ (At-Tirmidhí)

Anas bin Málík také řekl: „Prorokovi (s) jsem sloužil mnoho let. Nikdy mě neurážel, nikdy mě neuhodil, nikdy mi nevynadal a nikdy se na mně nemračil. Nikdy mě nekáral ohledně něčeho, co mi přikázal a já to zanedbal. A pokud mě někdo z jeho rodiny káral, řekl: **„Nechte ho být! Kdyby to mělo být uděláno, tak by to bylo.“**“ (Al-Baghawí)

Kapitola 3

Postoj islámu k bití žen: je v islámu povoleno nebo zakázáno?

Zdroji islámského práva jsou verše svatého Koránu a Prorokova (s) *sunna*. Z těchto dvou zdrojů jasně vyplývá, do které kategorie skutků, tedy povinných, doporučených, povolených, zavrženíhodných či zakázaných, bití žen spadá.

Podle Ijása bin 'Abdulláha Alláhův posel (s) řekl: „**Nebijte ženy.**“ Později (při jiné příležitosti, poté, co Prorok (s) zakázal bití žen) 'Umar ibn Al-Chattáb přišel za Prorokem (s) a řekl mu: „Ženy přemohly své muže, neposlouchají je a chovají se k nim zpupně a nezdvořile.“ Poté jim Prorok (s) povolil je bít (udělil výjimku pro takové případy). Po tomto za Prorokovými (s) manželkami přišlo mnoho žen a stěžovalo si na své manžely. Poté Prorok (s) řekl: „**Mnoho žen přišlo za Muhammadovými manželkami a stěžovalo si na své manžely. Tito muži nejsou nejlepší z vás.**“ (Abú Dawúd, Ibn Mádža, Ad-Dármí)

Tento výrok se skládá ze tří různých výroků, které Prorok (s) neřekl najednou, ale při třech různých příležitostech.

Příležitost první:

Prorok (s) řekl: „Nebijte ženy,“ a to bylo při této příležitosti vše. Kdokoliv tato jeho slova slyšel, dozvěděl se nade vši pochybnost, že v islámu je bití žen zakázáno. Tedy kdokoliv se toho dopustí, spáchal hřích, protože porušil Prorokův (s) příkaz. Islám tedy bití žen zakazuje a jejich útlak nepodporuje.

Příležitost druhá:

Nyní se zaměříme na druhou část výroku, ve které 'Umar ibn Al-Chattáb přišel za Prorokem (s), což znamená, že se to stalo při jiné příležitosti, než když Prorok (s) řekl: „Nebijte ženy.“ 'Umar si přišel stěžovat na ženy a řekl: „Ženy přemohly své muže, neposlouchají je a chovají se k nim zpuštěně a nezdvořile.“ Pouze v tomto konkrétním případě vzal Prorok (s) v úvahu reálně možné životní okolnosti a jako výjimku povolil bít manželku, avšak POUZE za těchto podmínek. Jak takové bití vypadá, bude vysvětleno dále.

Příležitost třetí:

Nakonec se podívejme na třetí část výroku: Po tomto za Prorokovými (s) manželkami přišlo mnoho žen a stěžovalo si na své manžely. Poté Prorok (s) řekl: „Mnoho

žen přišlo za Muhammadovými manželkami a stěžovalo si na své manžely. Tito muži nejsou nejlepší z vás.“ Zde najdeme konečnou pozici islámu k bití žen, tedy že je to zavrženíhodný nebo zakázaný skutek, pokud manžel překročí Alláhem daná omezení, která budou vysvětlena později.

Z tohoto výroku vyplývá, že Alláhův posel (s) káral ty, kdo bijí své manželky. Není tedy pravda, že by to doporučoval či schvaloval. Prorokovi společníci se ze všech sil snažili Proroka (s) potěšit a s naprostou jistotou věděli, že ten, kdo bije manželku, Proroka (s) nepotěší, ba právě naopak. Alláhova posla (s) potěší ten, kdo svou manželku nebije a její chyby odpouští. Jakýkoli skutek, který Prorok (s) nenáviděl, nepochybně spadá do kategorie zavrženíhodného či dokonce zakázaného.

Může se bití žen přesunout z kategorie zavrženíhodného do kategorie zakázaného?

Ukázali jsme, že v zásadě je podle prvního rozhodnutí bití žen v islámu zakázané. Poté se tento skutek z určitých daných důvodů přesunul do kategorie povoleného a nakonec do kategorie zavrženíhodného. Avšak kdy se bití žen stává zakázaným? Je zakázaným skutkem, pokud se jedná o

nespravedlivý a bezdůvodný přečin, protože jakékoliv nespravedlivé překročení daných mezí je v islámu zakázáno. Nejvyšší Alláh ve Své Knize varoval před všemi formami nespravedlnosti:

{Tomu, kdo z vás nespravedlivý byl, tomu trest veliký dáme okusit.} (25:19)

Alláh také pravil:

{... zatímco nespravedliví nebudou mít ochránce ani pomocníka.} (42:8)

Alláhův posel (s) řekl:

„Obávejte se a vystříhejte se nespravedlnosti (a útlaku). Vskutku, nespravedlnost se stane temnotou v soudný den.“ (Al-Bajhaqí)

Alláhův posel (s) také řekl:

„Obávejte se prosebné modlitby utlačovaného, i kdyby to byl nevěřící, protože pro ni není žádná clona (mezi ní a Alláhem).“ (Ahmad)

Islám navíc nezakázal ubližovat ženě jen fyzicky, ale i slovně. Nejvyšší Alláh říká:

{Ti, kdož obviňují lehkovážné, ale věřící počestné ženy, budou prokleti na tomto i na onom světě a očekává je trest nesmírný.} (24:23)

Nejvyšší Alláh také říká:

{A ti, kdož urážejí věřící muže a věřící ženy, aniž si to oni zasloužili, ti se obtížili pomluvou i hříchem zjevným.} (33:58)

Alláhův Prorok (s) také řekl:

„Muslim je ten, před jehož jazykem a rukou jsou lidé v bezpečí, a věřící je ten, před nímž jsou v bezpečí životy a majetek lidí.“ (An-Nasá’í)

Stojí za upozornění, že v předcházejícím výroku Prorok (s) řekl, že lidé jsou v bezpečí před muslimovým jazykem a rukou, neřekl, že jsou před nimi v bezpečí muslimové.

Rozsudek islámského soudu v případě bití ženy

Nyní si ukážeme na konkrétním skutečném případě, jak se postoj k této otázce odráží v rozsudku islámského

soudu. Islámské soudy se těmito případy velmi vážně zabývají, chrání práva žen a odsuzují muže, kteří bijí své ženy.

Deník *Riyadh* dne 12. prosince 2012 na svém webu uveřejnil následující zprávu:

„Soud v saúdské městě Al-Qatíf odsoudil manžela, který bil svou ženu, k veřejnému bičování 30 ranami, aby sloužil za příklad všem, kdo by se v budoucnu chtěli dopustit stejného činu. Soudce muži také nařídil účast na desetidenním semináři pořádaném organizací zaměřenou na rodinné záležitosti, po jehož skončení složí písemnou zkoušku, jejíž výsledky budou vloženy do soudního spisu.“

Podobně všechny soudy v islámských zemích odsoudí každého muže, který by bil svou ženu. Některé ženy toho dokonce zneužívají a když se chtějí svým mužům pomstít, vyhrožují jim falešným oznámením domácího násilí a někdy si i samy způsobí drobné poranění a pak své muže udají, přestože se tito muži ničeho nedopustili.

Z výše uvedeného případu vyplývá, že žádný rozumný muslim, který se řídí učením islámu, nepřijímá jakoukoliv nespravedlnost vůči své manželce a islámské náboženství to ani neučí, ani nepřikazuje. Islám naopak zakazuje veškeré formy nespravedlnosti a přikazuje odpuštění, trpělivost, toleranci a odhánět zlé dobrým. Je třeba zdůraznit, že v

islámu není bití žen povoleným skutkem, avšak existuje výjimka pro některé konkrétní případy, ve kterých není žádné jiné řešení. Tato výjimka podléhá přesně daným podmínkám, které zajišťují, aby k tomu docházelo jen velmi zřídka a za jasně daným účelem, tedy ochránit rodinu a také slušnost v celé společnosti.

Kapitola 4

Islámské řešení problému neslušné manželky

Zde vyvstává otázka: Není lepší, aby muž své manželce raději domluvil místo toho, aby ji bil?

Samozřejmě, že ano. Toto je také příkaz moudrého Alláha, který ve Své Knize pravil:

{A ty, jejichž neposlušnosti se obáváte, varujte (zprvė) a (pokud v tom pokračují) vykaŕte jim místa na spaní (tj. obraťte se k nim zády) a (nakonec) bijte je! (Lehce, jako poslední možnost, pokud nic z předchozích kroků nepřineslo výsledky.) Jestliže vás jsou však poslušny, nevyhledávejte proti nim důvody! A Bůh věru je vznešený, veliký.} (4:34)

Alláhův posel (s) také řekl během pouti na rozloučenou:

„Chovejte se k manželkám nejlepším způsobem, jsou jako zajatci ve vašich rukou. Nemáte proti nim pravomoc, pokud se nedopustily zjevné nepravosti. Pokud se jí dopustily, otočte se k nim v poseli zády a lehce, mírně je bijte, avšak když vás poslechnou, nijak jim neubližujte.

Vskutku máte práva vůči svým manželkám a ony mají svá práva vůči vám.“ (At-Tirmidhí)

Alláh, moudrý a vševědoucí o záležitostech Svých služebníků, tedy ukázal třístupňové řešení problému s neslušnou manželkou:

Stupeň první – pokárání a domluva

Pokud si muž všimne v chování své manželky známek neslušnosti, má při řešení tohoto problému povinnost vydat se cestou pokárání a domluvy dříve, než přistoupí k odvrácení se v posteli. Tato poslušnost je povinná podle většiny učenců. Muž by se tedy měl pokusit získat si její srdce a obměkčit ho milými slovy, aby pochopila, nakolik mu na ní záleží a že ji kárá jen proto, že si přeje dobro pro ni i pro celou rodinu.

Muž by se tedy měl ze všech sil snažit své ženě domluvit, aby své chování změnila. Zde je třeba poznamenat, že domlouvání není odtažitým a úsečným způsobem. Domlouvání naopak znamená laskavá slova, jejichž cílem je proniknout do srdce druhého člověka, a laskavé chování, například manželce věnovat dárek, aby slova svého manžela přijala se vřelým srdcem a otevřenou myslí. Rozumné manželky, které se obvykle chovají slušně, by měly myslet na budoucnost své rodiny a dětí a manželovými slovy se řídit. Pokud však je žena nemorální a

tvrdší a kárání i domlouvání zůstávají bez odezvy, potom se manžel může uchýlit ke druhé možnosti tak, jak to určil Alláh.

Stupeň druhý – odvrácení se v posteli

Jak bylo již uvedeno, pokud kárání a domluva nepřinesly žádné výsledky a žena odmítá naslouchat, potom je jejímu manželovi povoleno, aby se od ní odvrátil v posteli a odmítl s ní mít intimní styk. Toto však platí pouze na dobu maximálně tří dní, protože pokud by v tom muž pokračoval déle, tak by to už nebylo napravování, ale citové týrání. Prorok (s) řekl:

„Muslimovi je zakázáno opustit svého bratra (přestat s ním mluvit) na více než tři noci. Když se setkají, jeden z nich se odvrátí na jednu stranu a druhý se odvrátí na druhou stranu. Lepší z nich dvou bude ten, kdo jako první pozdraví toho druhého.“ (Bucháří)

Účelem odvrácení se od manželky je, aby pocítila, že manžela její chování trápí. Toto řešení také představuje druhou příležitost, aby se nad svým sporným chováním důkladně zamyslela.

Avšak když se žena zamyslela a došla k závěru, že svého neslušného chování zanechá a vrátí se ke slušnému

chování, poté je povinností manžela přestat se od ní odvracet, odpustit jí a jednat s ní mile. Když však žena trvá na své aroganci a umíněnosti a manžel nenalézá žádné jiné řešení, pak se může uchýlit k poslední možnosti.

Stupeň třetí – mírné bití siwákem

Pokud se muž ze všech sil snažil o nápravu neslušného chování své manželky milými slovy, domlouváním a dárky, ale bez výsledku, poté o to usiloval tím, že se od ní odvrátil v posteli, ale opět to k ničemu nevedlo, potom je mu povoleno, aby ji mírně bil s použitím *siwáku*.

'Atá' řekl: Zeptal jsem se Ibn 'Abbáse, jak vypadá mírné bití. On odpověděl: „*Siwákem* či něčím podobným.“ Al-Hasan Al-Basrí navíc řekl: „Aby bylo téměř neznatelné.“

Siwákem nelze způsobit žádnou výraznou bolest a bití manželky *siwákem* v žádném případě nemůže představovat domácí násilí. *Siwák* je zobrazen na následující fotografii (rozměry odpovídá zhruba tužce) a v souladu s tím je třeba chápat výraz „bití“ v islámském kontextu.

Představme si filmovou scénu, ve které se hádají dva muži, muž se ženou nebo zaměstnanec se šéfem: během hádky se jeden druhého dotkne ukazovákem a pohrozí mu, že by ho mohl tímto ukazovákem udeřit, nebo ho přes hrudník bít tužkou, kterou drží v ruce. Považoval by to někdo za násilí či domácí násilí? Přitom mnoho filmů obsahuje scény, ve kterých manželská hádka vygraduje do té míry, že žena muže prudce udeří do obličeje, nebo muž nakonec vrazí ženě facku a odchází. Diváci takové filmové scény nepovažují za příklad domácího násilí, ale vnímají je tak, že to je jen důsledek vypjatých emocí. Vůbec nepochybují o tom, že tyto filmové postavy představují slušné a civilizované lidi. Ovšem ti samí lidé nepravdivě obviňují islám z podporování násilí. Pro úplnost ještě dodejme, že i samotné fackování je v islámu zakázáno.

Tento třístupňový postup, tedy domlouvání, odvrácení se od ženy v posteli a nakonec lehké bití, se neuplatňuje při řešení každodenních manželských záležitostí, ale přistupuje se k němu pouze při řešení problému nemorálního a arogantního jednání manželky. Například pokud muž požádá ženu, aby mu uvařila rybu s rýží, ale ona zapomene a místo toho uvaří kuře s rýží, bylo by v tomto případě namíste přistoupit k výše popsanému třístupňovému postupu? Samozřejmě ne, protože takovéto všední drobnosti by se měly přejít v klidu a ani domlouvání by zde nebylo namíste.

Avšak pokud je manželka neslušná a tvrdošijná žena a její manžel si začne všimát příznaků nemorálnosti, porušování pravidel a arogance, což jsou velmi závažné záležitosti, potom je třeba takovou ženu přivést na lepší cestu a nalézt řešení tohoto problému. Pokud by žena ve svém nemorálním jednání pokračovala, nevyhnutelně by to nakonec skončilo rozpadem rodiny a rozvodem, i když se jí její manžel dlouho snažil domlouvat a pak se od ní odvracel v posteli, ale vše z její strany zůstalo bez odezvy. V takovém případě se lehké bití (jak je definováno výše) považuje za lepší řešení než rozvod, jako menší zlo. Pokud se proti nemorálnímu jednání nezasáhne, nakonec zničí nejen rodinu, ale může se rozšířit po celé společnosti a rozkládat ji.

Kapitola 5

Význam slova „bít“ v islámu

Dávno předtím, než se organizace pro ochranu lidských práv postavily proti domácímu násilí, islám domácí násilí odsoudil a tomu, kdo se ho dopouští, slíbil trest na tomto i na onom světě. Navíc se tento zákaz nevztahuje jen na fyzické násilí, ale i na slovní útoky. Prorok (s) řekl:

„Muslim je ten, před jehož jazykem a rukou jsou lidé v bezpečí, a věřící je ten, před nímž jsou v bezpečí životy a majetek lidí.“ (An-Nasá’í)

„Skutečný věřící není pochlebník, ani ten, kdo uráží ostatní, ani nemravný, ani ten, kdo pronáší hanebná slova.“ (Al-Hajthamí)

Někdo by stále mohl vidět rozpor mezi tím, že islám odsuzuje násilí a zároveň povoluje muži, aby, byť jako nejkrajnější řešení, bil svou manželku, pokud u ní pozoruje neslušné chování.

K vysvětlení tohoto zdánlivého rozporu je třeba nejdříve vysvětlit rozdílný význam slova „bít“ podle obecného vnímání a podle islámu. Pokud se doslechne, že nějaký muž bije svou ženou, na myslí nám okamžitě

vyvstane obraz zuřivého, smyslů zbaveného muže, který svou ženu mlátí a kope. V příštím obraze vidíme oběť domácího násilí, jejíž tělo je plné ran, modřin a zlomenin. Toto je současný význam slova „bít“, jak ho vnímáme na základě každodenní reality a zpráv o četných případech krutých a násilných mužů, kteří bijí své ženy.

Avšak toto není jediný význam tohoto slova. Něco nás může bít do očí, nebo třeba také hodiny mohou bít. Význam slova závisí na kontextu a na úmyslu a osobě mluvčího. Stejným způsobem je význam slova „bít“ v islámu zcela odlišný od významu, kterým je dnes obecně vnímáno, a v tomto obecně vnímaném významu je bití v islámu zcela zakázáno.

Tyto dva výše zmíněné významy jsou natolik odlišné, že se dají považovat až za neslučitelné. Na základě předchozí analýzy docházíme k závěru, že islám nepovolil nic jako bití žen a naopak to zakázal. A nezakázal jen bití, ale i urážení a slovní útoky proti ženám. V islámu „bití“ znamená upozornit ženu na to, že její chování se dotýká práv jejího manžela a že její manžel má právo její chování usměrnit. „Bití“ je také až posledním ze tří stupňů, ke kterému se manžel může uchýlit až poté, co předchozí dva stupně řešení problému neslušného chování ženy i přes veškerou snahu nepřinesly žádné výsledky. Islám také pro tyto případy určil jasná pravidla a když muž překročí Alláhem daná omezení, dopustil se hříchu a zaslouží si

potrestání na tomto i na onom světě. Tato omezení jsou následující:

1. **Snažit se problém řešit postupně**

Muž by se měl ze všech sil snažit tento problém vyřešit na úrovni domluvy. Pokud to bude bezvýsledné, může přistoupit k druhé úrovni, tedy odvrácení se v posteli. Pokud ani to k ničemu nepovede, teprve poté se může uchýlit k poslední úrovni, tedy jemnému bití.

2. **Bit pouze *siwákem* a jemně, téměř neznatelně**

Siwák má rozměry tužky, jak je vidět na obrázku výše.

3. **Striktně se vyhýbat obličejí a citlivým částem těla**

Alláh zakázal bití přes obličej v naprosto všech případech. Navíc je zakázáno bití citlivých částí těla a kdo se toho dopustí, je hříšník. Povolené bití *siwákem* znamená, že účelem tohoto bití není způsobit bolest či zranění, tedy i *siwákem* je zakázáno bit přes obličej a všechny další citlivé části těla.

4. **Neurážet a nezostudit ženu**

Prorok (s) řekl:

„Skutečný věřící není pochlebník, ani ten, kdo uráží ostatní, ani nemravný, ani ten, kdo pronáší hanebná slova.“
(Al-Hajthamí)

Jak bylo již zmíněno, cílem třístupňového postupu je korigovat chování manželky a ne ji urazit. Urážení nikdy nikoho nenapravilo, naopak to problém může ještě vyostřit.

5. Nikdy k tomu nesmí dojít před dětmi nebo jinými lidmi

Muž nesmí svou manželku bít či zpochybňovat její autoritu před ostatními lidmi a obzvláště před dětmi, protože je to záležitost výhradně mezi manželi a nikoho jiného se netýká. Pokud by k tomu došlo před dětmi, zaprvé se to dotkne cti manželky a zadruhé to bude mít neblahý vliv na výchovu dětí. Jaký příklad by dětem jejich otec dával, kdyby před jejich zraky bil jejich matku?

6. Žádné stopy na těle

Manžel se dopouští hříchu, pokud překročí Alláhem daná omezení a bije svou ženu tak, že to na jejím těle zanechá nějaké stopy, nebo to dokonce vede ke krvácení či zlomenině. Kdokoliv se něčeho takového dopouští, je hrubý násilník, který se nesnaží nalézt řešení problému se svou manželkou, ale pouze se jí mstí a ubližuje jí. Takový muž by měl být za své jednání podle zákona odsouzen a potrestán.

Závěr

Mnoho nesnášenlivých lidí se snaží šířit různé nepravdy o islámu, jednou z nichž je, že podle islámu je dobré bít ženy. Jako obvykle se uchylují k vytrhávání slov z kontextu, kdy z koránských veršů a Prorokových (s) výroků vyjmou pouze slova „bijte je“ a už neuvádějí, co těmto slovům předchází a co po nich následuje. Takto si vyberou, co se jim hodí a slova vytržená z kontextu, která takto podporují jejich nepravdivé teze, v novém a vymyšleném kontextu rozšiřují. Tvrdí o sobě, že oni jsou ti nejpříkladnější džentlmeni, avšak podobnými neobjektivními útoky proti islámu často zastírají svou vlastní nenávist a pohrdání ženami.

Islám je jediné náboženství, které už před 1400 lety určilo, že mezi manželi by měl být vztah plný lásky a milosrdenství, a také zakazuje a odsuzuje ubližování manželce, ať už slovně či fyzicky. Nejvyšší Alláh pravil:

{A patří k Jeho znamením, že vám z vás samých manželky stvořil, abyste u nich klid našli. A vložil mezi vás lásku a dobro – a věru jsou v tom znamení pro lidi přemýšlivé.} (30:21)

Muž se nemá k manželce chovat povýšeně, jako by vůči němu byla méněcenná. Islám doporučuje nejlepší

chování k manželce a obecně mezi manželi, jak vyplývá ze všech koránských veršů a Prorokových (s) výroků na toto téma. Nejvyšší Alláh pravil:

{A ony mají pro sebe stejné právo jako oni podle zvyklosti.} (2:228)

Podle islámu bude dobré chování mezi lidmi, a obzvláště mezi manželi, odměněno. Prorok (s) řekl:

„Alláh vás odmění za vše, co jste vydali s úmyslem dosáhnout Alláhova potěšení, i kdyby to bylo sousto, které vložíte do úst manželky.“ (Al-Bucháří)

V islámu je bití manželky výjimkou, nikoliv pravidlem. Protože je přesně vymezeno konkrétními pravidly, nemůže muž svou manželku bít jen tak. Lidské společnosti a kultury jsou odlišné, stejně jako se liší různé dějinné epochy i jednotlivé ženy mezi sebou. Co funguje v jedné společnosti v určité době, nemusí už fungovat v jiné společnosti a jiné době, naopak takové opatření místo zlepšení může situaci ještě zhoršit. Takže nelze tvrdit, že se ve všech dobách a na všech místech tímto způsobem postupovat musí.

Závěrem ještě jednou zdůrazněme, že islám ženy respektuje a brání je před vším, co by se mohlo dotknout jejich cti, a přísně varuje, aby se jim neubližovalo. Prorok (s) řekl:

„Alláhu, buď svědkem, že vyhlašuji za nedotknutelná práva dvou slabých: sirotků a žen.“ (An-Nasá'í)

DODATEK

SROVNÁNÍ S JINÝMI NÁBOŽENSTVÍMI

Fenomén bití žen se neomezuje jen na určitou dobu či místo, ale vyskytuje se napříč všemi společnostmi a epochami. Každý, koho zajímá postavení žen v dějinách různých společností, najde na toto téma celou řadu knih, např. o ženách ve starém Římě, Řecku, Číně, Indii atd.

Jak se k fenoménu bití žen staví judaismus a křesťanství, v jejichž starověkých společnostech bylo hojně rozšířeno, dokonce i ve společnosti, ve které žil Ježíš Kristus (s)? Mluvil Ježíš (s) někdy o tom, že by bití žen bylo zakázané? Existuje v Bibli, ať ve Starém či Novém zákoně, nějaký text, který by zakazoval bití žen, nebo ho aspoň označil za odporný čin? Z odborných studií vyplývá, že se Bible k tomuto tématu nevyjadřuje. V důsledku toho žid či křesťan podle svého náboženství nehřeší, pokud svou ženu bije, protože to nic ve Starém ani Novém zákoně nezakazuje a není za to určen žádný trest.

Ani podle světského práva nelze muže odsoudit, pokud násilí nezanechalo na těle ženy viditelné následky jako zlomeniny, modřiny či rány. Jinak žena nemůže dokázat, že se stala obětí násilí. Jinými slovy bez viditelných

důkazů nelze u židů a křesťanů odsoudit bití ani z náboženského, ani z právního hlediska.

Odsouzení bití žen nenajdeme ani ve svatých knihách buddhismu a dalších východních náboženství.

I přesto, že v islámu se tento skutek přesunul z kategorie zakázaného do kategorie zavrženíhodného, zůstává jediným významným náboženstvím, které jasně určilo, že bití žen je zavrženíhodný čin. Ostatní náboženství k této otázce mlčí.

Na rozdíl od ostatních náboženství islám také vymezil jasná pravidla, za jakých podmínek a jakým způsobem může k bití dojít. Pokud se však žid, křesťan či buddhista přestane ovládat a napadne svou manželku, není vázán žádnými pravidly a omezeními, která by nesměl překročit. Statistiky trestních oznámení v Evropě a Americe ukazují, nakolik je domácí násilí vůči ženám a dětem rozšířené ve společnostech s převládajícím judeo-křesťanským vlivem.

Také v předislámské arabské společnosti muži své ženy běžně bičovali jako nějaké otrokyně a nebylo to ani zakázané, ani odsuzované. Avšak když přišel prorok Muhammad (s), takové jednání velmi přísně odsoudil. Řekl:

„Někteří z vás bičují své manželky, jako by to byly otrokyně, a na konci dne s nimi pak chtějí mít intimní styk.“
(Buchárí)

V tomto výroku Prorok (s) odsuzuje a kárá muže, kteří ráno své ženy krutě bijí a večer od nich očekávají něžnost a vášeň.

Citáty z Bible o postavení žen

Někteří křesťané tvrdí, že Ježíš Kristus (s) byl prvním obhájcem práv žen a že jim dal práva, která jim nedalo žádné jiné náboženství. Bible podle nich zvyšuje postavení žen. Odpovídá to však realitě?

- ***Žena je potrestána za hřích svého manžela:***

„Proroka i kněze a lid, kteří užívají rčení: ‚Výnos Hospodinův‘, potrestám, každého i jeho dům.“ (Jeremiáš 23:34)

- ***Upálení za smilstvo***

„Když se dcera některého kněze znesvětili smilstvem, znesvětila svého otce; bude upálena.“ (Leviticus 21:9)

- **Useknutí ruky z triviálních důvodů**

„Když se muži budou spolu rvát jeden s druhým a přistoupí žena jednoho, aby vyrvala svého muže z rukou toho, který ho bije, a vztáhne ruku a uchopí ho za ohanbí, bez slitování jí utneš ruku.“ (Deuteronomium 25:11-12)

- **Rozvedená, vdova a nevěstka na stejné úrovni**

„Za ženu si [kněz] vezme jen pannu. S vdovou nebo zapuzenou nebo zneuctěnou či s nevěstkou, se *žádnou* takovou se neožení. Vezme si za ženu pannu ze svého lidu, aby neznesvětil své potomstvo ve svém lidu. Já jsem Hospodin, *já* ho posvěcuji.“ (Leviticus 21:13-15)

- **Totální podřízení manželovi**

„V poddanosti Kristu se podřizujte jedni druhým: ženy svým mužům jako Pánu, protože muž je hlavou ženy, jako Kristus je hlavou církve, těla, které spasil. Ale jako církev je podřizena Kristu, tak ženy mají být ve všem podřizeny svým mužům.“ (Efezským 5:21-24)

- **Zákaz mluvit ve shromážděních**

„Ženy necht' ve shromáždění mlčí. Nedovoluje se jim, aby mluvily; mají se podřizovat, jak to říká i Zákon. Chtějí-li se o něčem poučit, ať se doma zeptají svých mužů; ženě se nesluší mluvit ve shromáždění.“ (1. Korintským 14:34-35)

- **Žena jako příčina pokušení**

„Žena ať přijímá poučení mlčky s veškerou podřízeností. Učit ženě nedovoluji. Žena nemá mít moc nad mužem, nýbrž má se nechat vést. Vždyť první byl stvořen Adam a pak Eva. A nebyl to také Adam, kdo byl oklamán, ale žena byla oklamána a dopustila se přestoupení.“ (1. Timoteovi 2:11-15)

- **Muži mají vládu nad ženami**

„Stejně i vy ženy, podřizujte se svým mužům; i když se někteří z nich vzpírají Božímu slovu, můžete je beze slov získat svým jednáním, když uvidí váš čistý život v báni Boží. Pro vás se nehodí vnější ozdoba – splétat si vlasy, ověšovat se zlatem, střídat oděvy – nýbrž to, co je skryto v srdci a co je nepomíjitelné: tichý a pokojný duch; to je před Bohem převzácné. Tak se kdysi zdobily svaté ženy, které doufaly v Boha. Podřizovaly se svým mužům, tak jako Sára poslouchala Abrahama a ‚nazvala jej pánem‘. Vy jste jejími

dcerami, jednáte-li dobře a nedáte se ničím zastrašit.“ (1. Petřův 3:1-6)

„Ženě řekl: ‚Velice rozmnožím tvé trápení i bolesti těhotenství, syny budeš rodit v utrpení, budeš dychtit po svém muži, ale on nad tebou bude vládnout.‘“ (Genesis 3:16)

- **Ukamenování ženy, která neprokáže panenství**

„Když si muž vezme ženu a vejde k ní, ale pak ji bude nenávidět, obviní ji ze špatnosti a bude o ní roznášet zlou pověst tím, že bude říkat: ‚Vzal jsem si tuto ženu, přiblížil jsem se k ní, ale zjistil jsem, že není panna,‘ tedy otec té dívky a její matka přinesou *důkaz* dívčina panenství do brány ke starším města. Otec té dívky řekne starším: ‚Tomu muži jsem dal za ženu svou dceru, ale on ji *ted'* nenávidí. Hle, obviňuje ji ze špatnosti a říká: ‚Zjistil jsem, že tvoje dcera nebyla panna. Tady je *důkaz* panenství mé dcery.‘ A rozprostřou roušku před staršími města. I vezmou starší toho města onoho muže a ztrestají ho. Dají mu pokutu sto *šekelů* stříbra a předají je otci té dívky, protože roznášel zlou pověst o izraelské panně. Ta zůstane jeho ženou. Po celý svůj život ji nesmí propustit. Jestliže však byla ta řeč pravdivá a u té dívky nebylo shledáno, že je panna, tedy vyvedou dívku ke

vchodu do domu jejího otce, mužové jejího města ji ukamenují a zemře, neboť tím, že smilnila v domě svého otce, dopustila se v Izraeli hanebnosti. Tak odstraníš zlo ze svého středu.“ (Deuteronomium 22:13-21)

- **Žena je nižšího postavení než muž**

„Rád bych, abyste si uvědomili, že hlavou každého muže je Kristus, hlavou ženy muž a hlavou Krista je Bůh. Každý muž, který se modlí nebo prorocky mluví s pokrytou hlavou, zneuctívá toho, kdo je mu hlavou, a každá žena, která se modlí nebo prorocky mluví s nezahalenou hlavou, zneuctívá toho, kdo je jí hlavou; je to jedno a totéž, jako kdyby byla ostříhaná. Jestliže si žena nezahaluje hlavu, ať se už také ostříhá. Je-li však pro ženu potupné dát se ostříhat nebo oholit, ať se zahaluje. Muž si nemá zahalovat hlavu, protože je obrazem a odleskem slávy Boží, kdežto žena je odleskem slávy mužovy. Vždyť muž není z ženy, nýbrž žena z muže. Muž přece nebyl stvořen pro ženu, ale žena pro muže. Proto má žena mít na hlavě znamení moci kvůli andělům.“ (1. Korintským 11:3-10)

Bití žen v současných západních (křesťanských) společnostech

Fenomén domácího násilí se v současné době nebezpečně šíří ve většině rozvinutých zemí. Na Západě mnoho mužů napadá své ženy i na veřejnosti, na letišti, v restauraci, v baru a i na ulici. O nesčetných případech se dozvídáme také z médií a mnoho žen v Americe, Kanadě, Evropě či Austrálii se obrací na policii a hledá u ní ochranu před násilím ze strany manžela. Oficiální statistiky ohledně případů domácího násilí jsou výmluvné. Avšak bez viditelných stop násilí (zlomeniny, modřiny, krvácení) bude trestní oznámení odloženo.

O tom, nakolik je domácí násilí na ženách a dětech rozšířené, svědčí také velký počet vládních i nevládních organizací, které se tímto problémem zabývají. Také se pravidelně objevují mediální kampaně, které na tento fenomén upozorňují a nabádají veřejnost, aby podezření na domácí násilí v jejich okolí nahlásila příslušným úřadům. I přes všechno podobné úsilí počet případů neklesá.

Mnoho lidí v západních společnostech vyrostlo v rodině, kde byli svědky domácího násilí vůči své matce a také osobně znají oběti i pachatele domácího násilí. Je nepopíratelné, že domácí násilí je v západních společnostech velmi palčivý a velmi rozšířený problém.

WWW.ISLAMHOUSE.COM